

7.8.2025

Sosiaali- ja terveysministeriö
Lausuntopalvelu.fi**ASIA Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta
VN/13128/2025**

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta, joka koskee kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) muuttamista. Lakia muutettaisiin siten, että aktivointisuunnitelmia laadittaisiin jatkossa enää toimeentulotukea saaville työttömille. Työttömyysetuuteen oikeutettujen työttömien osalta työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetussa laissa (381/2023) tarkoitettu monialainen työllistymissuunnitelma korvaisi aktivointisuunnitelman kuntouttavaan työtoimintaan ohjautumisen perusteena.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan on kirjattu asiakastyötä tekevien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten hallinnollisen työn taakan vähentäminen. Hallitusohjelman mukaan edistetään ammattihenkilöstön mahdollisuuksia kohdentaa työaikaan asiakastyöhön ja vähennetään ammattihenkilöstöltä vaadittavan kirjallisen työn määrää.

Pääministeri Orpon hallituksen päätöksiin, joilla hallitus on sopinut vuosien 2026–2029 julkisen talouden suunnitelmasta, sisältyy ”kuntouttavan työtoiminnan aktivointisuunnitelmien hallinnollinen keventäminen”. Toimenpiteen tavoitteena on vähentää hyvinvointialueiden yleiskatteellista rahoitusta 1,6 miljoonaa euroa vuodesta 2026 alkaen.

Esityksen tavoitteena on keventää aktivointisuunnitteluun liittyviä viranomaistehtäviä sekä purkaa aktivointisuunnitelman ja monialaisen työllistymissuunnitelman välisiä päällekkäisyyksiä. Tavoitteena on tehostaa hallintoa, sujuvoittaa lainsäädäntöä sekä turvata hyvinvointialueiden henkilöstöresurssien riittävyyttä. Esityksellä pyritään lisäksi osaltaan parantamaan julkisen talouden kestävyyttä.

Lääkäripalveluyritykset ry (LPY) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa. Alla on vastauksemme Lausuntopalvelussa.

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kuntouttavasta työtoiminnasta annettuun lakiin esitetyistä muutoksista?

LPY:n mielestä lausunnolla oleva ehdotus kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta on tarkoituksenmukainen. Sen myötä poistuisi aktivointisuunnitelmien laatimisvelvollisuus työttömyysetuutta saaville. Suunnitelma laadittaisiin vain niille, jotka saavat toimeentulotukea työttömyyden perusteella. Tällöin kuntouttavaan työtoimintaan ohjautuminen perustuisi jatkossa joko aktivointisuunnitelmaan (toimeentulotukea saavat) tai monialaiseen työllistymissuunnitelmaan (työttömyysetuuteen oikeutetut).

7.8.2025

Ehdotetun lakimuutoksen avulla voidaan keventää hallinnollista taakkaa, parantaa palveluiden yhteensovittamista, selkeyttää suunnitelmien välistä työnjakoa ja kohdentaa palvelut paremmin niitä tarvitseville.

Näkemyksenne esityksen vaikutuksista työttömiin?

Kun työttömyysetuuteen oikeutettujen osalta luovutaan aktivointisuunnitelmien tekemisestä ja palveluohjaus kuntouttavaan työtoimintaan tapahtuu jatkossa monialaisen työllistymissuunnitelman kautta, vapautuu ammattilaisten resursseja palveluiden tuottamiseen niille, joilla on todellinen tarve monialaiselle tuelle. Tällöin ei tarvitse laatia aktivointisuunnitelmia turhaan niille, joille ei ole tarvetta kyseiselle suunnitelmalle.

On hyvä, että toimeentulotukea saavien osalta aktivointiehto säilyy. Se turvaa heille pääsyn heidän tarvitsemiensa palveluiden piiriin. Ilman aktivointiehtoa palveluiden saatavuus voi heikentyä.

LPY:n mielestä muutos parantaa kuntoutus- ja työvoimapalveluiden vaikuttavuutta ja oikea-aikaisuutta.

Näkemyksenne esityksen vaikutuksista viranomaisten toimintaan?

Hallituksen esitys keventää viranomaisten hallinnollista työtä, erityisesti hyvinvointialueilla ja työvoimaviranomaisilla, sekä luo edellytykset viranomaisten välisen yhteistyön tehostamiselle ja työnjaon selkeyttämiselle.

Aktivointisuunnitelmien määrän väheneminen vapauttaa resursseja, joita voidaan kohdentaa paremmin monialaiseen palvelutarpeen arviointiin ja suunnitelmien laadintaan niille, jotka niitä todella tarvitsevat.

Näkemyksenne esityksen taloudellisista vaikutuksista?

Kuten esityksen perusteluissa todetaan, lakimuutoksen kokonaistaloudellisia vaikutuksia on vaikea arvioida. Paljon riippuu siitä, miten viranomaisten yhteistyö palveluiden tuottamiseksi ja oikein kohdentamiseksi jatkossa kehittyy.

LPY pitää esitettyä arviota hallinnollisen taakan pienentymisestä 1,6 miljoonalla eurolla suuruusluokaltaan oikeana.

Yleistä lausuttavaa esitysluonnoksesta.

LPY toivoo, että hallitus seuraa sitä, kuinka lakimuutos vaikuttaa työttömien palveluiden saatavuuteen, osallisuuteen ja työllistymiseen.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja